

órdia. Estudar a realidade... e julgá-la à luz da Palavra... e procurar transformá-la... deixar de ser ação eminentemente... assuntos estritamente eclesias... Ecumenismo e outros, a... tenção, o interesse e o tempo... ávelia. O que vem destruindo... imprensa farsificadamente... resse dos bispos pelas coisas... ávelia que a Catequese deve... ral da Igreja.

que a Assembléa não vive... problemas da hora presente... e santa criatividade, nos... pistas abertas, a Igreja do... so em sua caminhada... não é viver de lamentações... sob o signo da unidade... rta não é esperar até que... as, mas aproveitar com... dades que se abrem. E... que todos estamos de... tão dispostos a não perder...

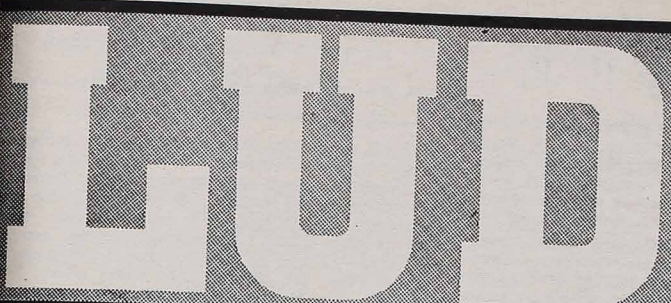
Frederico Didonet — Bispo... servatore Romano, 28 de... do Santo... nha da Pol...

que a Tua imagem está... batismo assinalou o início... ávelia histórica contempla... se tornou o ano de 1982... que primeiro início?... ir as épocas e os corações... e também das diversas... a Beata Edviges, rainha... ra, depois de seiscientos... é, a encontrar a força... "bem comum" e poder... erviseis, e apresentar com... indivíduo quer da sociedade... "ão".

uma campanha... da do Presidente João... geral da CNBB Afonso... da República, convocou... ara uma ação conjunta... culos e dos meios de co... da pornografia, signifi... pirituais que devem ser... tado uma deterioração... elos desmandos da por... o família e ao verdade... ra, será eficiente na... tudes que promovem... erem todas as formas... ortante é a formação da... item a reta hierarquia... relação ao econômico... a sobre as vantagens... cação e alimentação, a... ordem de atribuições... licos.

om a moralidade pública... os da Lei de Deus. Tod... os demais aspectos da... a, da justiça, da verdade... do padre...

ostantinku — Produkcja samochodów o napędzie alkoh... wzrosła w marcu br. o 68,5 procent. Dzięki znacznym... niom danym przez władze rządowe. Natomiast produk... amionów spadła o 50,6 procent w ciągu 3 miesięcy br... PRETORIA — Siedem tysięcy górników pracujących w... niach złota Afryki Południowej zostało odciętych od swi... skutku silnego trzęsienia ziemi. Trwa intensywna akcja... kowa.

TYGODNIK KATOLICKI SPOLECZNO-KULTURALNY — ZAŁOŻONY W 1920 ROKU
"LUD" (O POVO) O MAIOR JORNAL POLONES DA AMER. LATINA — FUNDADO EM 1920
KURYTYBA — 20 kwietnia (abril) — 1982 — Nr 3.772 — (15/82)

Groźby rzucane z obu stron

Tak Argentyna jak i Wielka Brytania nie przestają rzucać żeb pod swym adresem. Argentyna twierdzi, że jakkolwiek statek jeśli przekrozi linię 200 mil morskich należących do wód argentyńskich — otrzyma kulę. Wielka Brytania zaś grozi, że jeżeli wielki przelotczy linię 200 mil morskich na zewnątrz — zostanie również ostrzelany. W obydwu przypadkach nie ma wątpliwości, że groźby będą w pełni wykonane. Wobec tego konflikt wojenny wydaje się nieunikniony.

Gen. ALEXANDER HAIG, sekretarz stanu USA, bawił dwukrotnie w Londynie i Buenos Aires jako pośrednik w konflikcie tych państw. Wszelkie jego ustawa i wysiłki, by doprowadzić do państwa do zgody, spełniły na niczym. Groźba wojny wisí w powietrzu.

Brytanii. Jego rozmowy z władzami argentyńskimi również nie dały pożądanego wyniku. Wydaje się, że dopiero bezpośrednia groźba wojny wpłynie na uspokojenie umysłów z obu stron, a co za tym idzie — na dialog pokojowy.

Jeśli chodzi o porównanie sił zbrojnych — Wielka Brytania ma wielką przewagę na morzu: 2 lotniskowce, kilka atomowych łodzi podwodnych, kilkanaście krążowników czy burzyńców, nie licząc okrętów pomocniczych. Samolotów bojowych jest kilkadziesiąt. Bazą dla tej wielkiej eskadry jest wyspa Wniebostawienia, leżąca między Brazylią a Afryką. Wyspa jest wulkaniczna o 80 km kwadratowych powierzchni i mająca 1 400 mieszkańców. Wyspa ta należy do Wielkiej Brytanii, choć jest wynajęta przez USA, posiadająca wielkie lotnisko i instalacje wojskowe. Anglia — zgodnie z umową z USA — ma prawo korzystać z tej wyspy. Odnosnie sił argentyńskich — są one większe jedynie pod względem liczby żołnierzy i samolotów bojowych, nie mówiąc już o bliskości swych baz zaopatrzeniowych.

Brazyliia wobec konfliktu

Współpracja brazylijska wobec konfliktu Argentyna — Wielka Brytania zachowuje szczególną ostrożność, a Brazylii nie wierzą, że dojdzie do otwartej walmy między tymi państwami. A że jest opinia większości opinii światowej, nie można jednak ukrywać, że syme Brazylii są po stronie anty.

Szereg państw Zachodniej Europy, jak również kraje Wschodniego Rynku postanowiły wprowadzić sankcje ekonomiczne przeciw Argentynie. Ten krok odbicie się może w przyszłych stosunkach handlowych. Wymagania zaś państw Zachodniej Europy są takie, by Argentyna wycofała się z Wypsu Malwiny. Jedynie Związek Sowiecki oraz Chiny broniły w ONZ krok Argentyny. W dodatku Wielka Brytania zamroziła u siebie wyloty argentyńskie oceniane na sumę ponad 1 miliard dolarów.

Warto jeszcze nadmienić, że nie tylko Argentyna jest w zatarciu z Wielką Brytanią. W podobnej sytuacji znajdują się Wenezuela i Gwatemala. Wenezuela rości sobie pretensje do części terytorium Gujany, której Anglia udzieliła niepodległości. Gwatemala zaś ze swej strony twierdzi, że Honduras angielski, dziś pod nazwą Belize i już niepodległy — powinien należeć do Wenezueli.

ostantinku — Produkcja samochodów o napędzie alkoh... wzrosła w marcu br. o 68,5 procent. Dzięki znacznym... niom danym przez władze rządowe. Natomiast produk... amionów spadła o 50,6 procent w ciągu 3 miesięcy br... PRETORIA — Siedem tysięcy górników pracujących w... niach złota Afryki Południowej zostało odciętych od swi... skutku silnego trzęsienia ziemi. Trwa intensywna akcja... kowa.

ostantinku — Produkcja samochodów o napędzie alkoh... wzrosła w marcu br. o 68,5 procent. Dzięki znacznym... niom danym przez władze rządowe. Natomiast produk... amionów spadła o 50,6 procent w ciągu 3 miesięcy br... PRETORIA — Siedem tysięcy górników pracujących w... niach złota Afryki Południowej zostało odciętych od swi... skutku silnego trzęsienia ziemi. Trwa intensywna akcja... kowa.

ostantinku — Produkcja samochodów o napędzie alkoh... wzrosła w marcu br. o 68,5 procent. Dzięki znacznym... niom danym przez władze rządowe. Natomiast produk... amionów spadła o 50,6 procent w ciągu 3 miesięcy br... PRETORIA — Siedem tysięcy górników pracujących w... niach złota Afryki Południowej zostało odciętych od swi... skutku silnego trzęsienia ziemi. Trwa intensywna akcja... kowa.

POLAK W RZĄDZIE PARANY

(OD REDAKCJI: Niedawno podano już na łamach LUDU krótką notatkę o tej ważnej nominacji. Po otrzymaniu jednak szerszych danych, dzielimy się tą tak ważną wiadomością z naszymi Czytelnikami).

Jako dyrektor IPPUC — Instytut Badań i Planowania Urbanistycznego Kurytyby — brał udział w opracowaniu i realizacji projektu rozwoju miasta Kurytyby, która dzisiaj stała się modelem dla całego kraju. Oto najważniejsze prace zrealizowane w tej instytucji: wprowadzenie nowego strefowania miasta Kurytyby, zaprojektowanie i realizacja systemu autobusów

wiadczenia i osiągnięcia w dziedzinie planowania miast, zdobywając również rozgłos w wielu innych krajach poprzez realizowane projekty, konferencje, seminaria oraz kursy.

W początkowych dniach marca bieżącego roku Gubernator Stanu Parany — Ney Braga, mianował na stanowisko Sekretarza ds. spraw Rozwoju Muncypioów inżyniera Lubomira Ficinskiego, zasłużonego architekta w dziedzinie planowania urbanistycznego.

Warto wydarzenie stanowi wyróżnienie i uznanie nie tylko dla zasług inżyniera Lubomira ale także dla całej etniczności polskiej w Brazylii. Dlatego też kolonia polska Parany przyjęła tę wiadomość z wielką radością i widząc w niej uznanie dla działalności jej synów, którzy od ponad stu lat przyczyniają się do rozwoju kulturalnego, politycznego i ekonomicznego tego stanu.

Warto poznać tę sylwetkę tak ważną na obecnym firmamencie politycznym Parany. Lubomir Dunin Ficinski urodził się 8 października 1929 roku w Kurytybie. Jest synem Janusza Ficinskiego oraz Róży Ficinskiej z domu Lachowska. Ojciec jego, był cenionym projektantem wielu kościołów oraz znanego powszechnie Malego Seminarium Księży Misjonarzy św. Wincentego w Kurytybie i Araukarii. Zonaty z Wera — Ficinski posiada czworo dzieci. Ukończył studia architektoniczne i urbanistyczne na Uniwersytecie Federalnym Parany. Posiada wybitne doś-

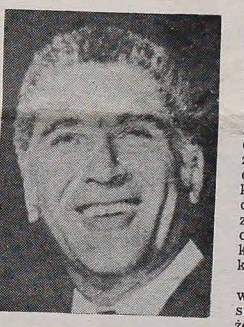
Inz. LUBOMIR FICINSKI, obecny Sekretarz ds. Muncypioów w Paranie, osiągnął to stanowisko dzięki wybitnym zdolnościom jako inżynier-architekt, a także jako głęboki znawca problemów urbanistycznych tak w stolicy jak i w interiorze. Cała Polonia parajska cieszy się z tego i raduje.

osiągnął różne premie w konkursach publicznych architektury, tak w skali krajowej jak i na arenie międzynarodowej, między innymi pierwsze miejsce w konkursie krajowym za projekt Teatru Muncypalnego w Campinas (SP) razem z ekipą w roku 1965. Ogłosił dziesiąty prac w publikacjach specjalistycznych krajowych i zagranicznych. Wykładał także do końca ubiegłego roku na Uniwersytecie Federalnym Parany.

Lubomir Ficinski był członkiem ekipy, która opracowała podstawy działalności rządu stanowego Ney Bragi. Obecnie, po przyjęciu stanowiska piastowanego przez Saula Raizę, wprowadza je w życie jako Sekretarz Nadzyczajny ds. spraw Rozwoju Muncypioów, będąc zolowym realizatorem celów rządu Ney Bragi czyli uprzystępnienie dobrobytu materialnego i duchowego jak największej rzeszy obywateli stanu Parany.

Niesnaski partyjne

Wiadomo wszystkim, że poszczególne partie polityczne mają zatwierdzić oficjalnie swych kandydatów na gubernatorów stanów podczas narodowej konwencji. Oznacza to, że partie regionalne, które już wybrały swych kandydatów na to stanowisko, mogą mieć przykrą niespodziankę w tej konwencji. W innych słowach — konwencja narodowa danej partii może unieważnić tego czy innego kandydata i wybrać innego.

Inz. SAUL RAIZ, oficjalny kandydat partii PDS na gubernatora Parany, znalazł ostatnio groźnego rywala na to stanowisko ze strony byłego prefekta Londriny — Antonio Belnati. Miał on być kandydatem na wicegubernatora, jednak pod presją obywateli mu członków tej partii zmienił swą decyzję. Narodowa konwencja PDS ma rozstrzygnąć ten delikatny problem.

W tym celu komisia wykończająca tej partii, kierowana przez byłego ministra Almino Afonso przedstawia senatorowi Quercia trzy rozwiązania: a) by porozumienia, b) by doszli się zrealizować sondaż wśród swych członków, kto ma być właściwym kandydatem, c) ten co przegra w zrealizowanym sondażu będzie musiał zrezygnować z kandydatury na to stanowisko.

Wysyłki w tym sensie robi partia PMDB w stanie São Paulo, w którym ma dwóch wybitnych kandydatów na gubernatora: Franco Montoro oraz Orestes Quercia. PMDB paulistanska chce za wszelką cenę wystawić kandydaturę senatora Montoro, tymczasem senator Quercia odmawia wycofania swej kandydatury. Domaga się on, by konwencja narodowa partii zdecydowała, kto z nich dwóch ma być oficjalnym kandydatem. Dzięki tym niesnaskom paulistanskim par-

Podobne trudności przeżywa parajska partia PDS. Postanowiona już było rzezać, że kandydatem na gubernatora Parany będzie były Sekretarz Muncypioów — Saul Raiz, zaś kandydatem na wicegubernatora miał być obecny prefekt Londriny — Antonio Belnati. Tymczasem ten ostatni oświadczył stanowczo, że chce być kandydatem na gubernatora. To jego oświadczenie było zimną wodą wylaną na głowy parajska góry partyjne i niewiadomą jest rzezać, jak ta sprawa zostanie rozstrzygnięta.

- Ważne Wydarzenia -

◆ BRASILIA — Najwyższy Trybunał Wojskowy unieważnił proces skierowany w ubiegłym roku przeciw 11-tu kierownikom metalurgicznych syndykatów robotniczych, wśród których znajdował się Lula. Ten ostatni ma teraz otwartą drogę, by się kandydować na gubernatora São Paulo.

◆ BRASILIA — Prezydent Figueiredo wysłał odrębne listy do Margaret Thatcher i do prezydenta Galtieri — szefów W. Brytanii i Argentyny, w których apelował o pokojowe załatwienie konfliktu między tymi państwami.

◆ KURYTYBA — Władze parajskie gotowe są wydać miliard krucizerów, by zagwarantować tytuły własności 35 tysięcy gospodarstw rolnych oraz działki w miastach 11 Muncypioów. Władze parajskie bowiem otrzymały 300 tys. ha ziemi od rządu cesarskiego w zamian za wybudowanie kolei żelaznej w zachodniej Paranie, której to budowa nie doszła do skutku.

◆ WARSZAWA — Ks. Prymas Józef Glemp wysłał do wszystkich biskupów i do władz wojskowych memoriał w którym apeluje o pojednanie się z narodem, i zaniechanie wszelkich jennych nienawiści. Długotrwały stan wojenny może wywołać dalsze represje władz a równocześnie silniejszy opór w narodzie.

Sondáže i kalkulacje

◆ BRASILIA — We wszystkich garnizonach wojskowych Brazylii obchodzone uroczyste zwycięstwo Brazylijskiego Korpusu Ekspedycyjnego (FAB) w Montese, z udziałem najwyższych władz wojskowych, cywilnych i eks-komabantów.

◆ WARSZAWA — Ks. Prymas Józef Glemp wysłał do wszystkich biskupów i do władz wojskowych memoriał w którym apeluje o pojednanie się z narodem, i zaniechanie wszelkich jennych nienawiści. Długotrwały stan wojenny może wywołać dalsze represje władz a równocześnie silniejszy opór w narodzie.

◆ WARSZAWA — Solidarność znajdująca się obecnie w podziemiu zainaugurowała ostatnio stację radiową pod nazwą "Solidarność". Pierwsza transmisja tego radiu podziemnego trwała 8 minut, stwierdzając, że oficjalne środki masowego przekazu operują się na kłamstwach.

PODSŁUCHANE...

SWIECÓNKA W PARKU JANA PAWŁA II

W Wielką Sobotę urządzono w Parku Jana Pawła II tradycyjną świecónkę pokarmów wielkanocnych. Wielu Polaków oraz sympatyków starodawnych zwyczajów polskich zgromadziło się licznie w ośrodku polskiego życia kulturalnego Kurutyby.

Ceremonie rozpoczęły się przedstawieniem drogi krzyżowej przez studentów Departamentu Kultury. Wprowadziło ono obecnych w misterium śmierci i zmartwychwstania Chrystusa.

P. Grecca, dziennikarz, współtwórca Parku i sympatyk polskich zwyczajów, w krótkich słowach wyjaśnił sens ceremonii oraz uznanie społeczeństwa brazylijskiego dla bogactw i pięknych ceremonii polskich.

Ks. Grzymkowski, Rektor Misji Polskiej w Brazylii, dokonał samego błogosławieństwa. Wyjaśnił jego podwójne znaczenie czyli jako dziękczynienie za otrzymane od Boga dary oraz przyrzeczenie używania tych darów zgodnie z wola Bożą. Tylko wtedy błogosławieństwo będzie brzemienne w skutki duchowe i materialne.

Przedstawił także znaczenie każdego z pokarmów. Chleba — jako jednego z podstawowych pokarmów do podtrzymania życia, a przede wszystkim Chleba Eucharystycznego, dającego życie wieczne. Jajka — jako symbolu nowego życia. Chrystus poprzez swoje zmartwychwstanie otworzył bramy do nowego życia ziemskiego i wiecznego.

Składając sobie braterskie życzenia Wesołego Alleluja, uczestnicy ceremonii rozeszli się do domów pokrzepieni na duchu i na cieple.

WYSTAWA KULTURY I TRADYCJI POLSKIEJ

W dniu 2 kwietnia dokonano się otwarcie Wystawy Kultury i Tradycji Polskiej w Shopping Center Pinhais, ośrodku handlowym coraz bardziej uczęszczanym przez mieszkańców Kurutyby.

Wystawa, dobrze zorganizowana przez Panię z Kiosku Parku Jana Pawła II, uodostępniła publiczności piękne polskie wyroby ludowe jak: wycinanki, lalki regionalne, kilimki, komplety haftowane oraz jajka wielkanocne, misternie i z wielkim smakiem artystycznym, malowane.

Były także czasopisma oraz broszury wyjaśniające bogatą historię ludowej sztuki polskiej.

Wystawa zasługuje na uznanie i powinna cieszyć się wielkim powodzeniem nie tylko kolonii polskiej ale także u społeczeństwa Kurutyby.

Zaznaczyć należy, że organizatorem, budowniczym i współwłaścicielem całego kompleksu Shopping Center Pinhais jest rodak p. Stefanski urodzony w Stanach i przebywający obecnie w Kurutybie.

GÓRA NASI

Malarka Zofia W. Dymińska — honorową obywatelką Kurutyby

Z okazji obchodu jeszcze jednej rocznicy powstania stolicy parafskiej, dnia 28 marca br. odbyła się nadzwyczajna sesja Władz Muncypalnych Kurutyby, której przewodniczył ławnik Donato Gulin. Gubernator Parany Ney Braga wręczył uroczystie dyplomy honorowych obywateli Kurutyby następującym osobom ze świata artystycznego: malarce Zofii W. Dymińskiej, Alberto Massuda, Erico da Silva, Mie Yong Wong, Peter Potocky, Vicente Jair Mendes, Waldemar da Costa Guimarães, Werner Jehring i Wilson de Andrade Silva.

P. Zofia W. Dymińska urodziła się w Warszawie. Jako młoda dziewczynka przyjechała z rodzicami do stolicy Parany. Tutaj od najmłodszych lat interesowała się malarstwem. Młodo też wystąpiła do Szkoły Sztuk Pięknych w Kurutybie, mającej za profesorów znanych malarzy jak Alfred Anderson, Teodoro de Bona i innych. Dojrzali jej talent okazał się na wielu obrazach malarskich, które zwróciły uwagę społeczeństwa kurutybskiego. Kilkakrotnie robiła wystawy swych obrazów w Kurutybie i innych miastach Brazylii. Jej obrazy znajdują się na honorowym miejscu w kilku tutejszych bankach oraz w licznych rezydencjach osób prywatnych. W uznaniu talentu i wybitnych dzieł p. Zofia W. Dymińska otrzymała tytuł honorowej obywatelki Kurutyby. Niech jej towarzyszą nasze szczere gratulacje.

PAMIĘTAJMY O RODAKACH W POLSCE

Dzisiejsza Polska posiada 312 tys. km² i 36 milionów ludności. Za każdy km² poległo 31 najlepszych obywateli. Za tą wolność wylano 47.500.000 litrów krwi. To zbyt dużo. To prawdziwe czerwone jezioro!

Czy pan Jaruzelski nie wie o tym wkładzie? Na pewno go o tym w Rosji nie nauczyli, bo dzisiaj zapragnął jeszcze więcej ofiar. Bo stan wojenny, który już trwa 3 miesiące i 18 dni, nie obchodzi się bez ofiar...

Rusyfikacja rolnictwa w Polsce nie zdoła nakarmić ludności, a stan obłężenia jeszcze więcej ją przynębił. Kolchozy zachwyciły miliony hektarów najlepszej ziemi jakąś nieszczęśliwą "mielnicą". Pieni się ona z licznych ziaren i ogromnej sieci korzeni. Wyrasta ponad pszenicę. Prawie na wszystkich ziemiach Polski niszczy plody rolne. Kto ją teraz wykorzysta? 43-letnia przymusowa gospodarka socjalistyczna wtrąca Polskę w biedę, zimo i głód.

Kiedy Polska rzadziła się sama, to potrafiła wyżywić swoich ludzi i eksportować kolejami: żyto, pszenicę, owoce, grzyby, tatarak, węgiel, bekony i maszyny. Jak widzimy, Polsce potrzeba wolnej ręki, o którą ona ciągle walczy. Widzimy także że sprawozdań "LUDU", że Polacy z Parany pomagają. Spotykają się piękne zrywy i składa się datki po: 30, 25, 20, 15, 10, 5, po 2 tysiące, po tysiącu, a nawet i po pół tysiąca, aby uśmierzyć głód na polskich ziemiach. Nie zapominajmy, że jest nas około miliona Brazylijan polskiego pochodzenia. Pomagajmy w dalszym ciągu. Pomagajmy Solidarności przeżyć ciężkie chwile, bo tylko ręka Boża przy naszej pomocy wprowadzi kraj na dobrą drogę. Jest nas dużo! Niech wszyscy dadzą, a nabiera się sporo.

Roman Wachowicz

SPROSTOWANIE

W numerze LUDU z 30 marca br. w notatce "Góra Nasi" została mała pomyłka, mianowicie: panna o której była mowa nazywa się Marta Ana Jezerska, a nie Marta Danuta Jezerska, jak to błędnie zamieszczono. Przepraszamy.

RESTAURACJA POLONIA ZAPRASZA

Kto lubi tradycyjne dania polskie, jak zimne nogi, gołąbki, pierogi, bigos itp. niech odwiedzi siedzibę Towarzystwa Tadeusza Kościuszki we wszystkie niedziele, od 12 godzin począwszy. Ceny bardzo przystępne.

Oświadczenie Związku Dziennikarzy R. P.

"Dnia 20 marca 1982 r. komisarz wojenny miasta Warszawy rozkazał Stowarzyszeniu Dziennikarzy Polskich. Wcześniej, w dniu 13 grudnia 1981 r., gdy narzucono został krajowi stan wojenny", zawieszono zostały wszystkie dzienniki, tygodniki i inne wydawnictwa periodyczne — z wyjątkiem dwóch, które opinia publiczna szlachnie nazwała "gadzinówkami".

Przeprowadzona także została tzw. "weryfikacja" dziennikarzy, których zmuszano do podpisania "deklaracji lojalności" wobec komunistycznej dyktatury wojkowej. W ten sposób pozabawiono olbrzymią rzeszę dziennikarzy pracy a ich rodzinni środków egzystencji, albowiem kto odmówił podpisania takiej "deklaracji", został wydalony z pracy.

Uderzenie w Dziennikarstwo polskie jest pogromem wolności słowa i jest także uderzeniem w kulturę polską.

— Jest również uderzeniem w Naród, dla którego wolne słowo jest wyrazem jego tożsamości i żywym świadectwem jego tradycji i aspiracji.

W imię obrony wolnego słowa, w imię obrony kultury polskiej i jej podstawowych wartości ZWIĄZEK DZIENNIKARZY R. P. potępia decyzję rozwiązania Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich,

— potępia represje stosowane wobec dziennikarzy,

— domaga się zwolnienia aresztowanych i internowanych dziennikarzy,

— domaga się zwolnienia współpracowników "Solidarności" i współpracowników tej prasy, która ukazywała się poza cenzurą,

— wyzywa społeczeństwo polskie w wolnym świecie do poparcia tego protestu, a Fundusz Pomocy Krajowi do udzielenia rodzinom aresztowanych i internowanych dziennikarzy pomocy materialnej w celu umożliwienia przetrwania w tym najcięższym dla nich czasie.

Za Zarząd Związku Dziennikarzy R. P.
Paweł Hęciak — Prezes
Ryszard Zakrzewski — Sekretarz

London, dnia 23 marca 1982 r.

Kampania Pomocy Rodakom w Polsce trwa...

31 marca 1982 została zamknięta lista dwumiesięcznej Kampanii na pomoc Rodakom w Polsce, a pokonana suma przekazano Brazylijskiemu Czerwonemu Krzyżowi, za którego pośrednictwem w Szwajcarii zostały zakupione paczki i wysłane najbardziej potrzebującym w Polsce. Dyrektor LUDU — ks. Jan Nowak zdawał sprawozdania w swoich artykułach — "LUD em 1982" — ze zbiórki pieniędzy i depozytowania ich, a LUD publikował nazwiska Ofiarodawców, dla lepszej kontroli. Sytuacja w Polsce jest nadal bardzo ciężka i nie ma widoków na szybką poprawę. Stąd KAMPANIA POMOCY TRWA, gdyż jest to dziś problemem Solidarności całego wolnego świata, tylko zmienia się drogę pośrednictwa.

Zawiązała się organizacja "Associação Brasileira Solidariedade da Nação Polonesa", oficjalnie zarejestrowana w Rio de Janeiro (szczegóły podane w Ludzie 6 kwietnia), za pośrednictwem której będziemy datki przekazywać. LUD w dalszym ciągu będzie publikował nazwiska Ofiarodawców i zdawał sprawozdania ze zbiórki czynionej za jego pośrednictwem.

Ostatni "Apel do Polaków i cudzoziemców na emigracji", podany przez Nowy Dziennik, New York, 12 marca 1982 roku brzmi: "Komitet Strajkowy NSZZ Solidarnosc Rejonu Dolny Śląsk, uważa, że Jedyna instytucja, która skutecznie organizuje dystrybucję pomocy dla internowanych i aresztowanych oraz dla rodzin, a także dla innych potrzebujących niezbędnej pomocy — jest Kościół. Lepiej więc żeby pomoc nadsyłana ze świata trafiła do Kurii Arcybiskupiej, czy też wprost do parafii".

Associação Brasileira Solidariedade da Nação Polonesa dodaje, że wszystko przesyła na ręce Episkopatu Polskiego. Poniżej zamieszcza jeden z podanych adresów:

Komisja Charytatywna Episkopatu
Ks. Biskup Czesław DOMIN
ul. Jordana 39
40-0443 — KATOWICE — Polska.

Sz. Czytelnicy i Agenci "LUDU"

Roczna prenumerata "Ludu" od 1 czerwca bieżącego roku wraz z ogólną podwyżką salarnialną zostaje podwyższona na Cr\$ 2.500,00.

Kto po tej dacie prześle jeszcze Cr\$ 1.800,00 będziemy odnotowywać tylko za 9 i pół miesięca prenumeraty.

We wszystkich krajach, a także w Brazylii za pisma i gazety wraz z prenumeratą w pierwszych dniach stycznia Inaczej każde wydawnictwo wstrzymuje wysyłkę swego pisma do Czytelnika, który na początku roku nie uiszczył prenumeraty. "Lud" powodowany propagandą polskiego czytelnictwa i ufnym na słowa: "ja zapłać", słabo na tym wylicza prenumeraty. Czas wrócić do praktyki stosowanej na całym świecie, kto nie zapłaci, nie wysła mu się gazety.

Administracja.

APEL

POLSKIEGO TOWARZYSTWA NAUKOWEGO NA OBCYZYNIE W SPRAWIE POMOCY BIBLIOTEKOM NAUKOWYM W POLSCE

Kryzys gospodarczy, który przeżywa Polska, spowodował nie tylko braki w zaopatrzeniu w żywność, ale odczuwano katastrofalnie na stanie bibliotek naukowych w Polsce. Ciężko bowiem bardzo znacznie, a w wielu wypadkach zredukowano do zera, fundusze w walutach obcych przeznaczane na zakup książek i prenumeratę czasopism i czasopiśmiennic. Biblioteka naukowa, która przerywa systematyczne nabywanie swego księgozbioru, ponosi ciężką szkodę. Pełnienie swego księgozbioru, albo tylko z trudem, może nigdy nie da się naprawić, albo tylko z trudem — taka stanowi poważną przeszkodę dla pracy naukowej i naukowej. Grozi ponownym odcieciem nauki polskiej od międzynarodowego obiegu informacji.

Polskie Towarzystwo Naukowe na Obczyźnie apeluje o ofiary na zakup książek i prenumerat naukowych i publikowanych na Zachodzie dla bibliotek naukowych w Polsce. Ofiary pieniężne przesyłać można pod adres: Fundusz Pomocy Bibliotekom Naukowym w Polsce, 238-246 King Street London W6 ORF, z zaznaczeniem: Towarzystwo Naukowe na Obczyźnie.

Prócz datków pieniężnych, zachęcamy również do przesyłania darów (książek i prenumerat) do bibliotek naukowych i ich najpilniejszych potrzebach uzyskać, Systematycznie przesyłać należy do: prof. dr J. Jasnowskiego (tel.: 01-741-3840) lub do: prof. dr J. Jasnowskiego (tel.: 01-741-0474) w godzinach 10 - 16.

Nie wątpimy, że apel nasz spotka się z zrozumieniem i zawsze ofiarne społeczeństwa polskiego w Wielkiej Brytanii i w wolnym świecie.

Za Zarząd Polskiego Towarzystwa Naukowego na Obczyźnie
(—) prof. dr Edward Szczepaniak — sekretarz
(—) mgr Z. E. Walaszewski — sekretarz

Śp. LUDWIK STARO

Dnia 30 marca 1982 roku, po długiej chorobie, zaopatrzonej w Pamiłki, zmarł Ludwik Staro, który w dniu 28 lutego 1982 roku, przeżywszy 88 lat, zmarł w swoim domu w Tomaszowie Mazowieckim, przy ul. Antoniowej i Marii Staro. Był żonaty z Marią, miał 4 dzieci i 10 wnucząt.

Pozostawił w smutku i żałobie żonę, córkę, Franciszkę żonaty z Andrzejem, synów: Piotra z Bronisławą, Ignacy z Bernardyną, z którą zamieszkał z Leopoldem Kulką, z którą zamieszkał z Franciszką Kulką.

Był też członkiem Związku Różnica. Pogrzeb odbył się dnia 31 marca, popołudniu, w kościele parafialnym w Tomaszowie Mazowieckim, w godzinach 15.00, z udziałem rodziny i licznych przyjaciół. Pogrzeb odbył się przy licznym udziale ludzi, krewnych, przyjaciół i dobroczyńców. Rodzina zmarłego składa serdecznie podziękowanie wszystkim tym, którzy wysłali kondolencje i ofiarę.

W dniu 1 maja br. odprawione będą Msze Święte w intencji Jego duszy w małym Seminarium św. Pawła w Araukarii, w niedzielę o 7-mej godzinie, o 6.30 rano.

Niech odpoczywa w Panu!

GWAGA! — Wszelką korespondencję: listy, okazy, fotografie, prosimy adresować i przekazywać do: GRAFICA VICENTINA LTDA. - Cx. P. 988 - Curitiba - Paraná - Brazylija

LUD

Alameda Cabral, Curitiba - Paraná, Brazylija
Caixa Postal 110
Telefone: 222-1111
80.000 - Curitiba - Paraná Brazylija

ORGÃO DE PROPRIEDADE DA CONGRÉGACÃO MISSAO E EDITADO PELA GRAFICA VICENTINA

Diretor Responsável: Pe. João Novak
Redatores: Pe. José Zajac, Pe. Jorge Morkis
Colaboradores: Pe. Lourenço Biernaski, CM; Pe. Ladislau...

Os artigos assinados são de inteira responsabilidade dos seus autores. A redação reserva-se o direito de publicar colaborações e artigos recebidos.

GODZINY PRZEJĄC: Od poniedziałku do piątku: od 7,30 do 12,00 i od 16,00 do 18,00. W soboty: od 8,00 do 10,30.

PRENUMERATA "LUDU" NA ROK 1982 W Brazylii — za rok 1982... W krajach północno i południowo-amerykańskich... W Europie, Azji i Oceanii... Cena egzemplarza

PISZEMY NASZĄ HISTORIĘ

Prof. Czesław Marian Bieżanko

W języku portugalskim — nasz profesor. Tak mieszkanka brazylijskiego miasta Pelotas nazywają prof. Czesława Mariana Bieżankę — uczonego światowej sławy, b. profesora uczelni wyższych w Kurytybie i Pelotas, entomologa polskiego pochodzenia, który od 1931 roku przebywa w Brazylii.

Czesław Bieżanko urodził się pod koniec ubiegłego wieku, w 1895 roku w Kielcach. Po matce — potomek ariańskiej rodziny Stancarów; ojciec był uczestnikiem powstania styczniowego. Świadectwo dojrzałości uzyskał w kieleckiej szkole handlowo-Realnej, potem studiował rolnictwo na Wyższych Kursach Rolniczo-Przemysłowych w Warszawie (późniejsza GGW), nauki biologiczne i chemię na Uniwersytetach Warszawskim i Jagiellońskim.

W latach 1920 - 1923 Czesław Bieżanko studiował w Poznaniu rolnictwo, ze szczególnym uwzględnieniem entomologii gospodarczej i chemię na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Uniwersytetu Poznańskiego. W 1923 roku uzyskał na stopień inżyniera rolnictwa z wynikiem celującym i jako starszy systemat Zakładu Chemii Ogólnej na Wydziale Rolniczo-Lesnym Uniwersytetu w Poznaniu prowadził zajęcia ze studentami.

W latach 1923 - 1929 był głównym chemikiem w największych cukrowniach krajowych, a jednocześnie nauczycielem biologii i chemii w różnego typu szkołach średnich i zawodowych.

Pierwsze prace Bieżanki dotyczą fauny motyli — żywej fauny uzonego, a także szkodników upraw rolniczych; cukrownictwa i chemii. W 1924 r. został współpracownikiem Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie.

W 1929 roku Czesław Bieżanko został wysłany przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświaty Publicznej do szkół bliskich we Francji, a później do Brazylii, skąd odbywał wyprawy w celach entomologicznych i polonijnych do innych państw Ameryki Południowej.

Spotkanie z niezwykle bogatą i słabo znaną przyrodą tego kontynentu rozwinięto istniejące od dzieciństwa i poparte studiami zainteresowania — dziś profesor Bieżanko jest światowej sławy specjalistą w dziedzinie entomologii, a także botaniki i chemii analitycznej. W uznaniu działalności naukowej, dydaktycznej i społecznej prof. Bieżance przypadło wiele zaszczytnych tytułów: jest doktorem honoris causa i profesorem honorowym uniwersytetów w Montevideo i Pelotas, członkiem wielu towarzystw naukowych, muzeów w Ameryce i Europie. Jako pierwszy Polak otrzymał najwyższe brazylijskie odznaczenie "Ordem do Cruzeiro do Sul".

Pracując naukowo i prowadząc wykłady na Uniwersytecie krakowskim w Kurytybie i wyższych uczelniach w Pelotas, prof. Bieżanko czynnie zajmował się działalnością społeczno-patriotyczną wśród Polonii Brazylijskiej. Jeździł po koloniach, polkiże na Jej cześć, opowiadał i uczył polskich rolników gospodarowania w obcych i innych dla nich warunkach klimatycznych. W latach 1931 - 1932 zaaklimatyzował w Brazylii przywiezioną z Polski soję. W latach 1930 - 1931 prof. Bieżanko był i głównym źródłem dochodów polskich kolonistów. Prowadził też kilka gatunków polskich roślin lekarskich. Dzięki niemu miasto Pelotas jako pierwsze w Ameryce Południowej uczciło pamięć Fryderyka Chopina wystawieniem i odnowieniem placu prof. Bieżanko, jego małżonkę, E. Gardotyńską i Polaków zamieszkałych w Pelotas pomnika kompozytora.

Za całokształt działalności wśród Polonii Brazylijskiej prof. Bieżanko został odznaczony w 1966 r. przez rząd PRL tytułem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Także w ojczystym kraju, który profesor Bieżanko odwiedził kilkakrotnie — m. in. był uczestnikiem zjazdów uczonych polskiego pochodzenia, witany był niezwykle serdecznie. W roku Akademii Rolniczej w Lublinie obdarzyła go tytułem doktora honoris causa — było to czwarte tego rodzaju odznaczenie w 30-letnim okresie działalności uczelni.

Prof. Czesław Marian Bieżanko jest autorem około 300 prac naukowych — głównie z entomologii (teoretycznej) i storonianej — zwalczanie owadów szkodników, a także z chemii i botaniki.

Na cześć polskiego badacza europejscy i amerykańscy entomologowie nazwali dwa nowe dla nauki rodzaje motyli: "Luzanckoia Strand, 1936 i Bieżankoia Skalski, 1974" oraz kilkanaście nowych gatunków owadów Bieżankoia, Bieżanko.

Barbara Sadowska

CZYTELNIKU! CZY OPLACIŁES PRENUMERATE "LUDU" ZA ROK 1982?

"HISTORYCZNE POROZUMIENIE"

Na skutek kryzysu przeżywanego przez amerykańską przemyślnictwo samochodowe, zwolniono już blisko 250 tys. pracowników tej branży, z czego ok. 55 tys. przypada na fabrykę Forda w Michiganu. W związku co do wielkości producenta samochodów w USA, Stanów Zjednoczonych w ub. roku odnotował straty w wysokości 1,06 mld. dolarów. Nowa umowa zawarta między Fordem a przywódcami związków przewiduje, że pracownicy Forda do września 1982 roku zrzekną się wszelkich podwyżek płac, płatnych wolontariatu, w zamian za to Ford zobowiązał się do ograniczenia zwolnień z pracy oraz zagwarantowania dochodów dla niektórych pracowników, którzy zostali zwolnieni.

Ca niecodzienna umowa uznana została za "historyczne porozumienie", które może w zasadniczy sposób zmienić stosunki między pracodawcami a pracownikami w USA. Zjednoczony Związek Pracowników Samochodowych zamierza wypracować podobne porozumienia z General Motors i American Motors.

Rzeczy ciekawe i prawdziwe

FORPOCZTY ZSRR

Amerykański tygodnik "News and World Report" zestawili siły sowieckiego bloku na terenie różnych państw w roli gwarantów komunistycznych reżimów oraz ideologicznych i politycznych interesów Moskwy. I nie chodzi tu jedynie o państwa bloku sowieckiego, ale o różne kraje w Azji, Afryce i Ameryce Łacińskiej. Przyjrzyjmy się tym forpocztom bolszewizmu, podając za wspomnianym tygodnikiem liczbowe zestawienia. Tak wiec w Europie wojska sowieckie znajdują się na terenie Czechosłowacji — 80 000, Wschodnich Niemiec — 400 000, Węgier — 65 000 i Polski — 40 000.

W Ameryce Łacińskiej na Kubie jest 6 000 Rosjan, w Nikaragui — 1 000 żołnierzy kubkańskich.

W Azji i na Środkowym Wschodzie sytuacja jest następująca: w Afganistanie — 85 000, w Kambodży — 200 000 Wietnamczyków i 200 Rosjan, w Iraku — 1 065 Rosjan, w Laosie — 50 000 Wietnamczyków i 2 000 Rosjan, w Jemenie Południowym 1 100 Rosjan, 200 Kubkańczyków i 100 wschodnich Niemców, w Syrii — 2 450 Rosjan, w Wietnamie — 3 000 Rosjan.

A wreszcie teren Afryki. W Algierii jest 1 015 Rosjan i 250 wschodnich Niemców, w Angolii 15 000 do 19 000 Kubkańczyków, 1 000 Rosjan i 1 000 wschodnich Niemców, w Kongo 400 do 800 Kubkańczyków, 1 000 Rosjan i 1 000 wschodnich Niemców, w Etiopii — 11 000 do 13 000 Kubkańczyków, 1 000 Rosjan i 300 wschodnich Niemców, w Libii — 1 820 Rosjan i 400 wschodnich Niemców, wreszcie w Mozambiku — 600 wschodnich Niemców i 525 Rosjan.

Odnótować też trzeba, że Sowiety poniosły na obcych terenach dotkliwie porażki, gdyż ich wojska i "doradcy" zostali przepędzeni z Egiptu, Sudanu, Somalii, Indonezji, Ghany i — co jest szczególnie ważne — z Chin.

NOWOCZEŚNI KORSARZE

Przed wypłynięciem z Singapuru kapitan tankowca "Bunga Seroja" przygotował statek do drogi, jakby miał przebijać się przez morską blokadę wroga. Na pokładzie zainstalowano potężne reflektory, załoga — uzbrojona w potężne pałki — zajęła posterunki w różnych punktach statku, przygotowano weże przeciwpożarowe, aby "spłukać" z pokładu ewentualnych napastników.

Podobnie szykuje się rejs każdy tankowiec lub kontenerowiec, który w drodze z Singapuru musi przebyć wąski Kanał Filipa w kierunku Indonezji. Między rafami koralowymi małych wysypiek potężne statki muszą płynąć wolno. Wykorzystują to piraci z Singapuru, napadając i rabując transporty. W ubiegłym roku w Kanał Filipa obrabowano 32 jednostki.

Pod osłoną nocy rozgrywa się tam sceny jak z dawnych filmów o piratach morskich południowych łuk w powieści Jacka Londona. Napastnicy z nożami w zębach wdzierają się na pokład, terroryzują załogę i rabują co wpadnie pod rękę.

Przedstawiciele armatorów i towarzyszy nadpobieżnie obradowali statków z władzami Singapuru nad problemem zabezpieczenia statków przed piractwem. Niewiele jednak zdziałano, ponieważ Kanał Filipa leży na wodach Indonezji. Wznowiono na pomoc Interpol, a ponadto podjęto środki samoobrony we własnym zakresie. Zwrócono się o pomoc do australijskiej służby bezpieczeństwa "Arpad Security Agency" (ASA). Składa się ona z byłych pracowników brytyjskiej brygady antyterrorystycznej SAS. Wysłannicy ASA zwiędli już rejon wysypiek w pobliżu Kanału Filipa i opracowali plan zabezpieczenia rejsów. "Musimy brać ich zrywem" — powiedział ekspert ASA. Strzelanina na tankowcach nie wchodzi w rachubę.

ZAWROTNA KARIERA "ROBOTA"

Na liście książek bestsellerów, która ukazuje się w każdą środę w dzienniku "The Times" pl. "The Times hist of best-selling books", w ciągu ostatnich 5 tygodni świeżo wydana przez Heinemanna książka Jana Pięnkowskiego pt. "Robot" raz zajęła drugie miejsce a cztery razy pierwsze. Jest to prawdopodobnie rekord, jeśli chodzi o polskiego autora, a bardzo zadawalająca dla każdego autora.

"Robot" wyszedł w szóstocifrowym nakładzie w Europie i USA w październiku, a drugie wydanie już jest w druku.

FABRYKA ROBOTÓW

Brytyjska firma General Electric (GEC), z zachętą (i spodziewaną pomocą) rządu brytyjskiego, utworzyła nową grupę: Factory Automation System Technology, która będzie mieć za zadanie budowę automatycznych systemów dla fabryk — czyli robotów. Będzie ona jedyną, jak do tej pory, brytyjską firmą, która będzie konkurować z zaawansowanymi w tej dziedzinie Japonią i USA.

Japońska firma Hitachi, która już zgodziła się na odpłatne udzielenie licencji na takie "roboty", prowadzi obecnie rozmowy zmierzające do "technicznej kooperacji" z nowo utworzoną grupą GEC.

NAJBOGATSI

Szwajcarski Union Bank opublikował listę najbogatszych krajów świata. Obejmuje ona 53 państwa, w którym dochód narodowy brutto na jednego mieszkańca przekracza 1 200 dolarów rocznie. Oto oświadczył listy: 1) Szwajcaria — 13 853 dolarów; 2) Kuwejt — 13 000; 3) Dania — 10 947; 4) Szwecja — 10 440; 5) RFN — 10 415; 6) Belgia — 9 939; 7) Norwegia — 9 649; 8) Stany Zjednoczone — 9 046.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Według sondażu Gallupa, do pierwszej reprezentacji Brazylii należałoby powołać graczy: Valdir Perez — bramkarz; Leandro Oscar, Edinho i Junior — obrońcy; Cerezo, Sócrates i Zico — rozgrywczy; Paulo Izidoro, Sergio i Eder. Jako rezerwowych obrano: Leão — bramkarz; Perivaldo, Junioho, Luisinho i Marinho — obrońcy; Batista, Jorge Mendonça i Falcão — rozgrywczy; Jorge Mendonça, Roberto lub Careca i Tita.

W Pucharze Złotym Brazylii znalazły się obecnie 4 drużyny, które rozegrają półfinał i finał tego Pucharu, by zdobyć tytuł mistrza Kraju. Są nimi: Flamengo, Corinthians, Guarani i Grêmio. Szanse są równe i trudno jest już teraz wytypować mistrza. Dotychczasowe wyniki: Grêmio - Corinthians 3x1, Flamengo - Guarani 1 x.

W pływackich mistrzostwach Ameryki Łacińskiej pierwsze miejsce zdobyli pływacy brazylijscy, osiągając 15 medali złotych, 15 srebrnych i 15 brązowych. Drugie miejsce zajęli pływacy argentyńscy. Mistrzostwa odbyły się w Boliwii.

Jedenastka Brazylii rozpoczęła swoje treningi jako przygotowanie do mistrzostw świata w Hiszpanii — dnia 20 kwietnia b. roku na specjalnym pomieszczeniu pod nazwą Toca da Raposa w Belo Horizonte. Raz na tydzień gracze będą mogli odwiedzić swe rodziny.

Trzy mecze sparingowe rozegrała jedenastka Brazylii przed wyruszeniem do Hiszpanii, mianowicie: 5 maja z Portugalią, 19 maja ze Szwajcarią, zaś 27 maja z Paragwajem lub Bułgarią. Będzie to dobra zaprawa do mistrzostwskich rozgrywek.

Cztery polskie drużyny: Gwardia, Motor Lublin, Pogon Szczecin i Widzew Łódź zgłoszone zostały do rozgrywek tradycyjnego turnieju piłkarskiego Intertoto. Turniej ten odbędzie się po mistrzostwach świata.

Mecze towarzyskie: Anglia zremisowała 1x1 z hiszpańską drużyną Atlético Bilbao, Hiszpania - Walia 1x1, Szkocja pokonała Holandię 2x1, zaś Cześć Grecję 2x1, Argentyna - ZSRR 1x1, Niemcy Wschodnie - Włochy 1x0, Holandia - Grecja 1x0, Rumunia - Bulgaria 2x1, Peru - Internationale 2x0, RFN - Czechosłowacja 2x1. Natomiast w hokeju na trawie prym wiedeńskie drużyna Pakistanu, która pokonała Indie 4x0, zdobywając Puchar Azji.

W polskiej ekstraklasie zanotowano następujące wyniki: Górnik Zabrze - Stal Mielec 0x0, Arka - Bałtyk 1x1, Gwardia - Zagłębie Sosnowiec 1x0, Pogon Szczecin - Lech 1x1, Widzew Łódź - Wisła Kraków 2x0.

Puchar Europy w koszykówce zdobyli po siedmiu latach Włosi. W finałowym spotkaniu koszykarze drużyny Cantui pokonali obrońcę tytułu Maccabi z Tel Aviv (Izrael) w stosunku 86 x 80.

NAJLEPSZE FILMY 1981 ROKU

Zespół krytyków filmowych (Brytyjski) ogłosił tytuły 10 filmów, które uznał za najlepsze filmy 1981 roku.

Polityczne filmy są rzadkością — oświadczył przedstawiciel "Telegraphu" i były zawsze rzadkością. Nigdy jeszcze — mówi dalej krytyk — nie pamiętaliśmy roku, w którym polskie filmy dominowały politycznie w takim stopniu, co filmy polskie w 1981 roku. Na pierwszy plan wysunął "Człowieka z żelaza" Wajdy.

Wśród dziesiątki filmów, uważanych przez zespół za najlepsze, figurują między innymi takie filmy, jak — poza "Człowiekiem z żelaza" (Polska) — "Atlantic City" (USA), "Gregory Girl" (W. Brytania), "Tess" (Francja, reżyser Polanski), "Zona lotnicza" (Francja).

TURCY BEZ KAWY

Kawa po turecku, to oczywiście nasz polski pomysł na lure z fusami. Natomiast Turcy znają liczne sposoby przyrządzania tego napoju i to oni rozpowszechnili zwyczaj picia kawy w Europie już za czasów odzyskania wiedeńskiej. W samej Turcji picie kawy jest nieodłącznie związane z tradycjami rodzinnymi i ceremoniałem towarzyskim.

Działają jednak Turcy muszą obchodzić się bez tego narodowego napoju. Własnej kawy nie mają, a import został prawie całkowicie wstrzymany z powodu trudności dewizowych i konieczności przeznaczania dewiz na zakup ropy naftowej. Toteż w kafejkach Stambułu i Ankary można się napić dziś wyłącznie herbaty.

NOWOŚĆ

NOWOŚĆ

WPROWADZA DO SPRZEDAŻY TELEGRAFICZNE, NOWE, DODATKOWE ZESTAWY PACZEK PO NISKICH CENACH I WYSOKIEJ JAKOŚCI TOWARÓW O NASTĘPUJĄCYM SKŁADZIE:

PACZKA NR 117 — \$38.00

- szynka 910 g (2 lbs.)
- kiełbasa sucha krakowska 800 g (1 lb 7 oz)
- "Original Krakauerwurst"
- kiełbasa szynkowa krakowska 900 g (1 lb 9 oz)
- "Original Schinkenkrakauer"
- kiełbasy suche np. tuchowska, myśliwska lub kabanosy — ca 2000 g (4 lb 4 oz) w zależności od posiadanego asortymentu w magazynie.

PACZKA NR 120 — \$14.00

- papierosy zagraniczne, bezustnikowe — 200 szt.
- papierosy zagraniczne z filtrem — 200 szt.

OPLATA MANIPULACYJNA WEDŁUG ODRĘBNEJ TABELI.

Nie zwlekaj z wysłaniem paczki do Twoich bliskich w Polsce.

Zamówienia przyjmują autoryzowani dealery PEKAO

O R A Z

PEKAO TRADING CORPORATION

225 Park Ave. South
New York, N. Y. 10003

ROK LXXII

PEL

ARZYSTWA NAUKOWEGO
OBYCZYNIE
BIBLIOTEKOM NAUKOWYM
POLSCIE

ory przeżywa Polska, sp
ni w żywność, ale odda
biotek naukowych w P
nie, a w wielu wypadk
tusze w walutach obcych
prenumeratę czasopism
która przerywa systema
ru, ponosi ciężką szko
awic, albo tylko z trudn
szkądle dla pracy naukow
ciem nauki polskiej o
poziomu.

aukowe na Obczyźnie
książek i prenumeratę
ie dla bibliotek naukow
zawiskim i Jagiellońskim.

W6 ORF, z zaznaczenie
w Polsce.

ych, zachęcamy również
(książek i prenumerat
o adresach 12 wybrany
szych potrzebach uzyska
(tel.: 01-741-3840) lub z
godzinach 10 - 16.

szna spotka się ze z
stwa polskiego w Wielk

arzystwa Naukowego na
r Edward Szczepank -
E. Walaszewski - sek

WIK STARO

Dnia 30 marca 1982 roku
chorobie, zaopatrzone
tami zasnął w Panu
RON, przeżywszy 88 lat
Apolonii Gobor Staro
w Tomasz Coelho, 142 lat
oniego i Marii Staron. B
mi i ojcem.

Pozostawił w smutku i
Franciszek żonaty z
Piotr z Bronisławą Sz
żną z Bernardiną Sz
żną z Leopoldem Kula
za z Franciszkiem Kula
i się 36 wnuków, 48 pr
cieden wnuk został kap
sierdzia.

LUD był jej czytelnik
o dobre pisma, o wiar
szej Marii Panny, o w
żkę na Jej cześć, opo
ni ludzi którzy o
go Różańca.

Dnia 31 marca, popo
wnika ks. Michała Star
czca ks. Franciszka W
obusza z Contendi
ostaty zlotki odniesie
za do Sul, mun. Cont
działale ludzi, krewy
na zmarłego składa ser
tych, którzy wzięli udział
ogrzebie.

wione będą Msze Greg
natym Seminarium sw
niedziele o 7-mej godn.

Panu!

respondencje: listy, w
adresować i przetr
LTD. - Cx. P. 938 - C

Alameda Calca Postal
Telephone: 222-1818
80.000 - Curitiba
Paraná Brazylii

DADE DA CONGR
ELA GRAFICA VICEN
Expedito no C
Registrado no C
tulos e Docum
cio de Curitiba
Livro "B" N
Averbado sob
22-8-1982
Registro no Inst
de Propriedade
toolo 12.074 de

ki, CM; Pe. Bronisław
ek, CM; Pe. Stanisław
zmkowski, SC; Pe. Stanisław
Krawczyk; Prof. Mar
J. Szankowski; Sr. A
English; Sr. Guido R.
CM; Sr. Guido R.
Stanisław Klimaszew
Domlańska; Sra. Hal
os são de inteira res
se o direito de publi
gos recebidos.

u: od 7,30 do 12,00 i od
30.

TA "LUDU" NA ROK

1982
i poludn-amerykański
eanil

«Solo Urbano e Ação Pastoral»

(CONTINUAÇÃO)

2.1.2. O direito de Propriedade

(79) — Deus deu aos homens o uso dos bens da natureza para sua realização humana. Todos os homens, portanto, têm o direito de acesso ao uso desses bens. A condição normal para a garantia desse acesso é o exercício de um trabalho produtivo e transformador desses bens, seja para o próprio indivíduo, seja para o sustento de sua família.

(80) — A propriedade desses bens, principalmente o primeiro deles que é a terra, tem sua justificação na medida em que é necessária para a realização dos valores humanos, de ordem material, cultural, moral e espiritual, especialmente para a garantia da liberdade.

(81) — Na Bíblia, o conceito de propriedade é relativizado. No início, encontravam-se tradições e povos nômades cujos bens eram móveis: tendas, utensílios, rebanhos, mais tarde, em Canaã, a terra foi repartida por tribos, e as famílias de Israelita apertaram-se rapidamente à terra, bem como a população. Quando a pobreza extinguiu de uma família, a venda se tornava necessária, o mais próximo parente tinha a precedência na aquisição. O vendedor, ao fim de algum tempo, podia recuperar sua terra. Por fim, na ocasião do jubileu, o bem de família voltava a seu primitivo proprietário (cf. Dicionário Bíblico, Mons. A. Vincent, Verbetes: Propriedade, Ed. Paulinas).

(82) — O ensinamento da Igreja sobre o direito de propriedade tem sido definido por Santo Tomás de Aquino que o enuncia em dois princípios. Primeiro: Deus destinou os bens a todos os homens. Segundo: é necessária a partilha entre os bens, pois a falta de partilha é fonte de conflitos. cf. Summa Theologiae, 2.2. q. 6, a. 2; q. 134, a. 1. (3). Nesta perspectiva, vê-se que o direito de propriedade é garantido a todos os homens e, portanto, da terra, para todos e não a sua concentração nas mãos de alguns.

(83) — Em anos recentes, esse ensinamento foi reiterado por Paulo VI que, no Populorum Progressio, afirma: "A terra foi dada a todos e não apenas aos ricos. Quer dizer que a propriedade privada não constitui para ninguém um direito inconstitucional e absoluto. Ninguém tem o direito de reservar para seu uso exclusivo aquilo que é superfluo, dando a outros a falta de necessidade. Numa palavra, o direito de propriedade nunca deve exercer-se em detrimento do bem comum, segundo a doutrina tradicional dos Padres da Igreja e dos grandes teólogos". (PP, 23).

(84) — João Paulo II em sua encíclica "Laborem Exercens", afirma enfaticamente, referindo-se ao direito de propriedade: "A Igreja cristã nunca defendeu o direito como algo absoluto e total; pelo contrário, sempre o entendeu no contexto mais vasto do direito comum de todos os utilizarem os bens da criação inteira: o direito à propriedade privada está subordinado ao direito ao uso comum, subordinado à destinação universal dos bens. (L.E. n. 14, p. 51, Ed. Paulinas).

(85) — Mais adiante, na mesma encíclica, João Paulo II, referindo-se à propriedade dos meios de produção ensina: "Estes não podem ser possuídos contra o trabalho, como não podem ser possuídos para possuir porque o único título legítimo para sua posse — e isto tanto sob a forma de propriedade privada, como sob a forma de propriedade pública ou coletiva — é que eles sirvam ao trabalho, tornem possível a realização do primeiro princípio desta ordem, que é a destinação universal dos bens e o direito ao seu uso comum". (L.E. 14).

(86) — E, portanto, totalmente alheio à ética cristã um sistema que de tal modo privilegia a minoria mais rica na partilha dos bens produzidos pelo trabalho de todos, que deixa à maioria a pobreza, quando não, a miséria. Todos os habitantes da cidade pelo seu trabalho devem contribuir para a prosperidade da mesma, portanto, têm direito aos bens e serviços por ela proporcionados.

(87) — A cidade é o centro organizado onde se tornam possíveis as mais variadas atividades e se distribuem as mais diferentes oportunidades para a realização das pessoas. Todas essas oportunidades supõem um lar com a sua adequada moradia.

(88) — O direito ao uso do solo urbano no sentido de garantir a moradia adequada é, portanto, uma das primeiras condições para a realização de uma vida autenticamente humana. Portanto, no caso de muitas ocupações lentas e, até nas "inversões", o título legítimo de propriedade, derivado e secundário, deve ser julgado diante do direito fundamental e primário de morar, decorrente das necessidades vitais das pessoas humanas.

(89) — O direito à moradia, incluído entre os direitos universais e invioláveis (Declaração dos Direitos Humanos, 25), necessários para levar uma vida verdadeiramente humana (GS, nº 26), é requisito indispensável à sobrevivência da família.

(90) — O acesso à moradia, por sua vez, está vinculado ao direito e ao dever do trabalho. Ensina João Paulo II, resumindo os ensinamentos da Igreja através dos séculos, que "o trabalho constitui o fundamento sobre o qual se edifica a vida familiar que é um direito fundamental e uma vocação do homem". "O trabalho, de alguma maneira, é a condição que torna possível a fundação de uma família, uma vez que a família exige os meios de subsistência que o homem detém normalmente mediante o trabalho" (L.E. nº 10).

2.1.3. Direito de Moradia

(91) — O Papa na exortação apostólica "Familiaris Consortio" (de 22 de novembro de 1981), no número 46, diz: "A Igreja defende aberta e fortemente os direitos da família contra as intoleráveis usurpações da sociedade e do Estado", e entre outros direitos cita "o direito de ter uma habitação digna a conduzir convenientemente a vida familiar".

(92-93) — Ao direito de moradia pode-se aplicar o princípio geral enunciado pelo Concílio Vaticano II: "Deus destinou a terra, com tudo que nela contém, para o uso de todos os homens e povos, de tal modo que os bens criados devem bastar a todos, com equidade, sob as regras de justiça inseparável da caridade... Além disso, compete a todos o direito de ter uma parte de bens suficientes para si e suas famílias...". Aquilo, porém, que se encontra em necessidade extrema tem o direito de procurar o necessário para si, junto às riquezas dos outros". (G.S. nº 69).

(94) — Tendo presente a lição de João Paulo II, segundo a qual sobre toda propriedade particular pesa uma hipoteca social, concluímos que o direito natural à moradia tem primazia sobre a lei positiva que preside à apropriação do solo. Apenas um título jurídico sobre uma propriedade não pode ser um valor absoluto, acima das necessidades humanas de pessoas que não têm onde instalar seu lar.

(95) — A realização dos objetivos apontados por essa reflexão doutrinal encontra na realidade brasileira obstáculos específicos: uma referência a alguns desses obstáculos ajudará a definir com maior clareza as linhas de ação pastoral da Igreja no Brasil.

(96) — São muitos, mas alertamos aqui para alguns deles que podem expasar as relações entre os diversos grupos sociais contíguos no mesmo espaço urbano.

(97-98-99) — Estruturas iníquas têm distribuído injustamente as riquezas, criando, de um lado, os que tudo têm, e, de outro, os que são marginalizados. Ideologias e sistemas, divorciados da justiça e fraternidade, são responsáveis em rotular tais homens divididos entre bons ou maus, segundo seus interesses. A Igreja não quer julgar indiscriminadamente as pessoas, mas condenar as estruturas que as dividem, apelando, também, constantemente, aos homens, para que se convertam.

(100) — Verifica-se, a seguir, que há na consciência de muitos a idéia não explícita de que o pobre não tem possibilidades de adquirir sua terra e seu chão. Esta idéia desmotivou o povo simples, vítima de um longo processo de marginalização cultural, a se informar sobre os direitos que

lhes são garantidos muitas vezes por lei, levando-o a acomodarse a uma situação iníqua, não lutando por seus direitos.

2.2.2. Obstáculos de natureza sócio-econômica

(101) — A disparidade das condições econômicas determina a disparidade de condições de posse e uso do solo urbano. É muito difícil para as populações carentes tornar realidade o seu direito à moradia, uma vez que vivem na permanente insegurança das remoções, dos desmoronamentos e inundações, do medo do desemprego, na angústia pelos aumentos de preços e de aluguéis.

(102) — No entanto, a cidade vive graças aos serviços prestados por essas populações, as quais, para poderem sobreviver, assumem as tarefas mais rudes, aos preços estipulados pelos que se beneficiam de seus serviços. São elas que preparam a comida consumida nos lanches e restaurantes, nas lanchonetes; são elas que lavam as roupas e fazem a limpeza urbana; são elas que garantem a circulação dos transportes de cargas e de passageiros; são elas que fornecem a força do trabalho para todas as obras de construção; são elas que movem as máquinas da indústria.

(103) — Qualquer consciência com um mínimo de sentimento cristão não poderia deixar de experimentar uma sensação de remorso se tivesse alguma idéia das condições de vida a que são reduzidos seus irmãos mais indigentes, aos quais devem a própria continuidade da normalidade de cidadania.

(104) — A situação injusta de falta de moradia adequada para grande parte da população é consequência da estrutura econômica do País que leva muitos a trabalharem por salários insuficientes e mantém os privilégios da minoria. E, muitas vezes, as poucas melhorias concedidas aos pobres são feitas como beneméritos e não como atendimento a seus direitos.

(105) — A gravidade do problema traz à memória as palavras de Pio II, na encíclica Quadragesimo Anno (1931), que permeanças atuais: "E coisa manifesta que em nossos tempos não só se amontoam riquezas, mas se acumulam um poder imenso e um verdadeiro despotismo econômico nas mãos de poucos, que as mais das vezes não são senhores, mas simples depositários e administradores de capitais alheios com que negociam a seu talante. Este despotismo torna-se intolerável naqueles que, tendo nas suas mãos o dinheiro, são também senhores absolutos do crédito e por isso dispõem do sangue de quem vive toda a economia e de tal maneira a manejam, que ninguém pode respirar sem sua licença".

(106) — "As últimas consequências deste espírito individualista no campo econômico são essas que vós, Veneráveis Irmãos e amados Filhos, vedes e lamentais: a livre concorrência

matou-se a si própria; a liberdade de mercado sucedeu a ditadura econômica; a avidez do lucro seguiu-se a desenfreada ambição de predomínio; toda a economia se tornou horrendamente dura, cruel, atroz" (Q.A. nºs 105, 106, 109).

2.2.3. — Obstáculos de natureza sócio-política

(107) — Aqui tocamos no ponto mais sensível da questão. Uma larga experiência social e pastoral nos leva à convicção de que os obstáculos a uma solução humana dos problemas relacionados com o uso e posse do solo urbano provêm radicalmente do nível político, ou seja, de uma opção política contrária aos legítimos interesses do povo.

(108) — Não se trata, em última análise de uma questão de carência de recursos. Ao menos podemos atestar que esta é a consciência do povo. Ele sabe de casos de corrupção, de malbarateamento de dinheiros públicos e da aplicação de recursos vultosos em projetos cuja utilidade para melhorar suas condições de vida lhe parece remota em relação às suas necessidades prementes. Os recursos existem ou são obtidos: a questão é de saber se os recursos são aplicados, visando beneficiar a que camadas da população. Tanto vale dizer que está em jogo fundamentalmente uma questão de decisão política. O fato se evidencia mais ainda nos períodos eleitorais. São períodos que coincidem com a aceleração de obras assistenciais e emergenciais nas favelas, mocambos e alagados. Obras obviamente úteis, mas que não resolvem o problema.

(109) — A experiência demonstra que nenhum mal se prolonga indefinidamente, quando mesmo se sua erradicação for difícil. Se um mal social subsiste por longas décadas de anos é porque existem os que estão nele interessados, ou pelo menos os que não têm interesse em removê-lo, porque a eles não diz respeito. Isto remete ao problema do próprio modelo ou sistema que gera ou apóia essas situações injustas.

(110) — Garantir o direito de moradia decente a todos é um dos fatores que contribuem para a liberdade de dependências político-partidárias que faturam votos nos períodos eleitorais. Passados estes, as populações carentes são relegadas ao mesmo abandono que será despertado pela retórica demagógica nos períodos subsequentes.

2.2.4. — Obstáculos de natureza sócio-jurídica

(111) — Uma reforma urbana que leve a cidade à condição de um espaço de convivência solidária esbarra com diversos obstáculos jurídicos que oferecem maior ou menor resistência, decorrentes às diversas formas de destinação do solo urbano.

(continua)

PROFISSIONAL
karze:
DOVICO RYDYGIER
MEDICO
4 anos nos Estados Unidos
Nova York Polyclinic
Hospital.
do Rio Branco, 63 — Fone: 233-3333
— Edifício Barão do Rio Branco, 182 — Fone: 233-3333

SAÚDE PACIORNIK
cirurgias — Operações
do câncer ginecológico
ada pelo FUNRURAL
Pinto, 83 — Fone: 233-3333

tyści:
E. BARANSKI KANI
URGA-DENTISTA
Pedro II, 602 — BARRA
Das 15,00 às 19,00 horas
IE PO POLSKIM
ESTACIONAMENTO —

wokaci:
DO ANTONIO SOKOLOVICZ
KRYMINALNE, INWENTYRIARZ
Silio Vargas, 68 — Tel. 233-3333
dos Pinhais — Paraná

EDWARD ZELAK
ne, handlowe, kryminalne
— Przeprowadza inwentaryzację
10 — 4 piętro — Conf. 10
— Fone: 222-0278 — Conf. 10

MAR SZANIAWSKI
rciais — Despejos — Inwentaryzacja
ranças — Família.
alho e Direito Administrativo —
11,30 e das 15,00 às 18,00 horas
— 11.º and. conf. 1105 —

NA CEBULI — 1982

PUSTY "HIBRIDO"

LIBERTY
aldanha Marinho, 149

AI UWAGI
wa zawsze płyt: PŁOSKIE
nie album nagranym między
siku na festiwalu zorganizowanym
historycznego Sierpnia 1981
bitniejsi polscy artyści.
azy się piosenki zakazane
je piosenek strajkowych
Waleśy, komentarz Adama
skich karykatur spotniał
całości tej unikalnej
czas nagrania (ponad
olski.
\$ 5.000,00. Zamawiać w
ka Postal 988 — 80.000

Dom Geraldo Fernandes na casa do pai

o dia 29 de março faleceu no Hospital do Coração, em Curitiba, PR. Desde a intervenção cirúrgica, a 24 de março, permaneceu em estado de coma. A solicitude de seus irmandadeiros e de vida religiosa se fez sentir de modo lar, pela oração e acompanhamento constante nesses dias de expectativa.

Dom Geraldo completou neste ano seu jubileu de prata e deixou um testamento espiritual, do qual transcrevemos alguns tópicos:

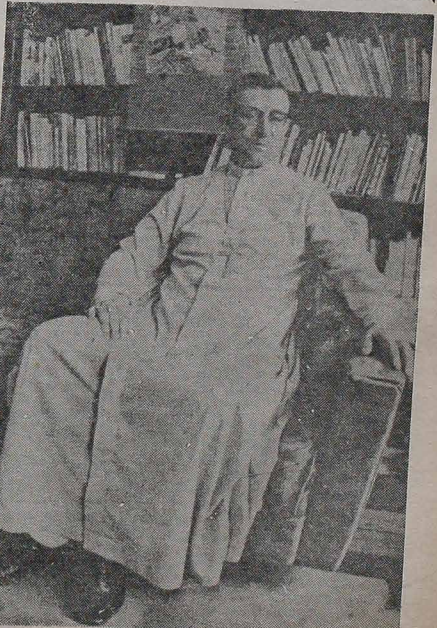
... e a Igreja na pessoa de todos os meus irmãos, principalmente os mais pobres, pelos quais eu sempre trabalhei arduamente de Curitiba e Londrina, de um modo especial, com a Igreja na pessoa dos sacerdotes, das religiosas, dos religiosos da hierarquia, principalmente daqueles que formam o clero da Igreja, sempre trabalhei com amor e muitos sofrimentos. Como o Papa como a Cristo, de quem ele é Vigário! Como no dia em que tomei posse da Arquidiocese de Londrina (então Diocese que naquele dia se erigia), só quero morrer pelo meu povo. Quero morrer sem dívidas, sem pecados! Se Deus me chamar neste momento, morrerei sem pecado grave. Morrerei certamente sem dinheiro e nenhuma propriedade terrena de qualquer espécie. Não tenho nada, não deixo nada! Se algumas propriedades forem encontradas em meu nome, por razões jurídicas, saibam todos que não me pertencem. A Mitra Diocesana de Londrina. Tudo quanto, durante os 22 anos de permanência, recebi como ordenado ou doação e repito a doação à Mitra Diocesana de Londrina. A todos aqueles que eu magoei injustamente e a todos aqueles que eu magoei, peço perdão. A todos aqueles que eu magoei, peço igualmente perdão. Sempre procurei ser justo e equânime. Peço a Deus pela Igreja de todos! Aos queridos Sacerdotes, ao caro Bispo Auxiliar de Londrina, nunca dividirei o meu coração com o Povo Santo de Deus eu prometo passar o meu céu

rezando por eles. A minha querida Congregação das Irmãs Claretianas eu quero dizer que a morte nos aproxima ainda mais. Desde o céu eu contemplarei o seu trabalho e oração e dedicação aos pobres. Que todas sejam uma! — Não faço testemunho porque nunca tive nada, não tenho nada e nada quero para mim. — Se Deus, na sua infinita misericórdia, me der vida e saúde por mais tempo, espero poder ir trabalhar na África, no começo do ano próximo, como missionário. Penso até em ser coadjutor do Padre Claretiano que reside solitário na Ilha do Príncipe, em São Tomé. Espero, para isso, só a última palavra dos meus Superiores. Eu acredito que este mundo pode ser e ainda será muito feliz. Isso depende só de nós!"

Dom Geraldo promoveu sempre a colegialidade episcopal. Tomou parte na fundação do CELAM, participou das Conferências de Medellín e Puebla, foi membro da Comissão Preparatória do Concílio Vaticano II e dedicou-se intensamente à CNBB, da qual foi Vice-presidente de 1974 a 1979. Sobressai, como religioso claretiano e pastor, pelo incentivo que deu à vida consagrada; fundou a Congregação das Missionárias de Santo Antônio Maria Claret, que hoje conta com mais de quinhentas religiosas atuantes nos cinco continentes.

Formado "in utroque iure" (em Direito Canônico e Civil) e em Teologia Moral pela Universidade Lateranense de Roma, dedicou especial atenção à evangelização através da imprensa; fundou a "Voz do Paraná", "Clarim Mariano" e "Vida Claretiana", é autor de vários livros e publicou artigos em mais de 30 revistas nacionais e estrangeiras. Seu lema episcopal resume sua vida: "Misericórdia subequetur — A misericórdia se seguirá".

Foi sepultado na bela catedral por ele construída em Londrina. Na ocasião, mais de 20 mil pessoas acompanharam com fé e amor a Eucaristia presidida na praça pelo arcebispo de Curitiba, Dom Pedro Fedalto, e celebrada por outros 22 arcebispos, bispos e dezenas de sacerdotes.

Nossa Senhora de Czenstochowa - 600 anos - 1382 - 1982

Embora tenha interrompido a publicação de fatos relacionados à devoção do povo polonês a Nossa Senhora de Czenstochowa, aqui estou para dar continuidade ao assunto. O mês de agosto, do corrente ano será abençoado para o povo polonês, ao festejar o 6.º centenário da Padroeira da Polônia. O Papa João Paulo II, deverá estar presente às festividades religiosas, para isso, o Santo Padre reza seguidamente à Rainha da Polônia, Nossa Senhora de Czenstochowa.

O texto da recente oração do Papa foi publicado na edição de 13-04-82. Não obstante os acontecimentos políticos tenham abalado o cidadão polonês, não conseguiram abalar a fé católica do povo e de cada cidadão que professa uma religião.

No primeiro artigo, quando me propuz a dedicar ao assunto, dizia que há uma mística em cada dia que passa em torno do acontecimento relacionado com o 6.º centenário de Nossa Senhora de Czenstochowa. Na oração citada, o Papa, também revela essa mística, quando diz: "Vieste para unir as épocas e os corações humanos das gerações remotas... Ajuda-nos, agora, depois de seiscentos anos, a unir as épocas, novamente".

No capítulo 6.1 e 6.2 descrevia as romarias ao Monte Claro, suas origens, finalidades. Pretendo, ao retomar o assunto, deter-me, ainda às romarias, descrevendo detalhadamente as romarias realizadas a pé especialmente, a famosa romaria de Varsóvia, levada

a efeito por 271 anos, naturalmente, a do corrente será, a de número 272.

Há quase três séculos é realizada romaria a Varsóvia a Czenstochowa, a pé — "Warszawa — Czenstochowa". Parte da capital, dia 6 de agosto, depois de uma caminhada de nove dias chega a Czenstochowa, festa da Assunção de Nossa Senhora. A romaria tem o tom de retiro penitencial e de promessa muito séria. Os peregrinos cantam, meditam em grupos. Segundo os organizadores e dirigentes dessas romarias, os peregrinos que participaram, 30 e até mais de 50.000. Existe uma carta de uma participante, em 1946, mandando que aquela era a 50.ª romaria de Varsóvia.

Nos anos da ocupação alemã, de 1940 a 1945, a proibição e do cerco à cidade, a romaria foi interrompida, evidentemente, não tinha organização estrita e não partia da cidade de Varsóvia.

Em 1946, a romaria composta de 300 peregrinos, com a coroa de espinhos perpallada, depositou uma coroa de espinhos perpallada, res da cor da bandeira nacional (branca e vermelha) com a seguinte inscrição: "Naszej Jasności, do Monte Claro — o presente da Varsóvia".

Por que a perenidade dessa romaria? Este é o tema da próxima edição.

MENSAGEM DO PAPA A XI ASSEMBLÉIA DO "CATHOLIC INTERNATIONAL EDUCATION OFFICE"

O primado dos valores espirituais na educação dos jovens do ano 2000

Realizou-se em Bankok a XI Assembleia Geral da "Organização Internacional para a Educação Católica", que se ocupa da coordenação da atividade de dezenas de milhares de professores católicos do mundo inteiro. Mediante o Secretário-Geral da Organização, Revdo. Padre Ekwa Bis Isal, S.J., João Paulo II dirigiu à mesma Assembleia a seguinte mensagem:

Ao Reverendo Padre Ekwa Bis Isal, S.J., Secretário-Geral da Organização Internacional para a Educação Católica.

É com grande prazer e particular esperança que me dirijo a Vossa Excelência, e por seu intermédio aos professores católicos do mundo inteiro, reunidos em Bankok na XI Assembleia Geral da Organização Internacional para a Educação Católica.

A vossa Organização, que atualmente inclui representantes de 85 países, pretende ser uma expressão da presença da Igreja no mundo, e em particular no campo da educação.

O fato de a Tailândia ter sido escolhida para este importante encontro traz-me ao pensamento recordações da minha peregrinação no nobre continente asiático.

O tema que vos propondo estudar nesta Assembleia é "Educação no Ano 2000". Isto podia parecer um tanto prematuro, mas de fato muitos dos jovens que estarão em idade de receber educação no princípio do 3.º milênio, já nasceram, ou nascerão daqui a poucos anos. De igual modo, os futuros mestres destes jovens já são professores ou estão se preparando para esta profissão.

Que tipo de mundo esperam aquelas futuras gerações de estudantes? Que herança receberão dos tempos presentes, cheios de desníveis sociais, ameaças de guerra, e profundas crises sociais e religiosas? Que educação pode oferecer-lhes a sociedade, a fim de os ajudar a construir uma comunidade pacífica de indivíduos e povos?

Um dos aspectos mais sérios da atual situação histórica é a diminuição do respeito pelos valores essenciais que governam a vida humana. Como eu disse na minha primeira Encíclica, a situação do homem parece estar longe das exigências objetivas da ordem moral, da justiça e do amor (cf. Redemptor Hominis, 16).

O homem é a única criatura que Deus amou por si mesma (cf. Gaudium et Spes, 24), e encontra-se na base de todos os valores. E os valores adquirem significado apenas em rela-

ção ao homem, criado à imagem e semelhança de Deus. E somente reconhecendo a abertura essencial do homem ao ministério infinito de Deus se pode estabelecer um autêntico sistema de valores que não torne o homem escravo das coisas e das instituições mas respeite a primazia que pertence à ordem estabelecida pelo Criador.

Mas a revelação diz-nos que o homem não é só imagem de Deus. É também o filho de Deus, criado para compartilhar da natureza divina, mediante a oferta livre do seu amor infinito em Cristo. E Jesus Cristo é a "luz que a todos os homens ilumina" (Jo 1.9), que nos revela um novo sentido da existência e o transforma, que nos torna capazes, por conseguinte, de pensar e viver de maneira digna de filhos de Deus. E Jesus Cristo quem não só revela Deus ao homem, mas o homem ao próprio homem (cf. Gaudium et Spes, 22).

A Escola Católica, beneficiando da luz da fé, está em posição privilegiada para iniciar os discípulos numa educação baseada em valores fundamentais, para a construção de um mundo, livre das ameaças que se nos apresentam. Deste modo, os jovens aprenderão a rejeitar os falsos valores de uma sociedade decadente e a descobrir os verdadeiros valores sobre os quais pode ser construída uma civilização do amor.

A este respeito tem fundamental importância reconhecer o primado dos valores espirituais, sobre os econômicos e materiais, pois os valores do es-

pirito contribuem de modo mais direto para o desenvolvimento dos aspectos mais nobres e mais valiosos da pessoa humana. São os valores espirituais que dão significado aos valores materiais. Como eu disse na XXXIV Assembleia Geral das Nações Unidas, a 2 de outubro de 1979, este primado dos valores espirituais "influi no fazer com que o desenvolvimento material, técnico e de civilização sirva àquilo que constitui o homem; ou seja, sirva para este tornar possível o pleno acesso à verdade, ao desenvolvimento, à total possibilidade de usufruir dos bens da cultura de que somos herdeiros e à possibilidade de multiplicar esses bens por meio da nossa criatividade" (n. 14).

Perante as influências sedutoras que a sociedade de consumo exerce hoje, a Escola Católica, sob a guia do Evangelho de Jesus Cristo, deve mostrar aos jovens que há mais alegria em dar do que em receber, que o valor da pessoa se baseia no que ela é, não no que ela tem. Assim descobriremos o valor que liberta numa vida simples e austera.

Os jovens de hoje, fascinados pelas conquistas das ciências modernas, tendem a depositar confiança naquelas conquistas e até a vê-las como valores supremos. Por esse motivo é importante que a Escola Católica mostre aos seus alunos que o progresso da humanidade não pode ser medido exclusivamente pelo progresso da ciência e da tecnologia; o verdadeiro progresso vê-se quando o primado é dado aos valores espirituais e ao progresso da vida moral.

Fundamentalmente a existência de situações injustas na sociedade materialista contribui para que alguns vivam na abundância enquanto outros morrem de fome. Para mitigar este estado de coisas é necessária uma nova ordem mundial e portanto uma educação nos valores da justiça e do amor, fundamento para tal ordem mundial.

Numa sociedade secularizada, que perdeu o sentido do sagrado e do mesmo modo o sentido da moral, existe uma urgente necessidade de educação nos valores religiosos, que tornará capaz, quem dela beneficia, de perceber a chamada da fé. Faz parte da Escola Católica despertar os jovens para os valores da vida interior, de modo que eles possam responder ao chamamento da fé com entusiasmo e generosidade.

Por fim, os cristãos nem omitem nem ignoram os valores que os nossos contemporâneos estimam — valores tais como a sinceridade, a firmeza, a liberdade e a própria afirmação do indivíduo. Longe de ignorar estes valores, eles aperfeiçoam-nos relacionando-os com a fonte divina de que provêm, e ao mesmo tempo reconhecem que em consequência da corrupção trazida pelo pecado ao coração humano, devem ser primeiro purificados.

Portanto a mensagem cristã pode dar aos homens e às mulheres a plenitude do significado da vida e um enriquecimento interior que as meras ideologias não podem comunicar.

Concluindo estas reflexões, invoco as graças iluminadoras do Espírito Santo sobre as deliberações da Assembleia Geral e, de coração, concedo a todos os participantes a minha Bênção Apostólica.

Do Vaticano, 1982.

João Paulo PP. II

(L'Osservatore Romano, 4-4-82)

Peregrinação a Fátima Portugal

12 DE MAIO

- 13h30 — Cerimônia de boas-vindas no aeroporto
- 15h00 — Encontro com a população na Catedral de Antónia.
- 16h00 — Visita ao Presidente da República. Encontro com o Primeiro-Ministro, membros da Assembleia e Membros do Governo (Lisboa).
- 20h00 — Vigília de oração com os peregrinos.

13 DE MAIO

- 8h45 — Encontro com os Bispos.
- 10h30 — Santa Missa.
- 16h00 — Inauguração do Centro "Paulo VI". Encontro com os Sacerdotes, os Religiosos e os membros da Comunidade Católica.
- 19h30 — Audiência ao Corpo Diplomático (na Rua de LISBOA).

14 DE MAIO

- 7h45 — Partida para VILA VIÇOSA.
- 9h00 — Celebração da Palavra e discurso aos peregrinos.
- 12h00 — Encontro com representantes de Comunidades católicas, com Muçulmanos e Hindus (triangular), em LISBOA.
- 16h00 — Encontro com os vários grupos (na Rua de LISBOA).
- 17h00 — Missa para os jovens e os fiéis, no Monte de LISBOA.

15 DE MAIO

- 7h30 — Partida para COIMBRA. Encontro com os Intelectuais da Universidade de Coimbra.
- 9h45 — Partida para o SAMEIRO.
- 16h00 — Partida para o PORTO. Encontro com os operários da Indústria e do Comércio.
- 18h15 — Cerimônia de despedida no Aeroporto. Partida para ROMA.

SOCIEDADE BRASILEIRA DE CULTURA JOSÉF PILSUDSKI DE SÃO PAULO Av. do Estado, 1855 — CEP 01107 — São Paulo

- Convide

Dentro da programação social para o ano de 1982, a Sociedade Brasileira de Cultura de São Paulo, familiares e amigos do casal "SWIEKONE", nosso já tradicional casal, quando também será exibido o filme "Casamento", dirigido por Andrzej Wajda, em português.

Informamos ainda que o filme é polonês e que as legendas são em francês, mas mesmo para quem não entende nem o polonês nem o francês, quem quiser saber mais sobre o povo polonês e a riqueza visual em trajes folclóricos e em paisagens que valem a pena serem vistos.

O local será a Sala Teatral do Instituto Cultural de São Paulo, localizada no lado da Igreja Nossa Senhora Auxiliadora (Lisboa), sito à Praça Cel. Fernando Prestes, nº 100, Retiro.

DIA 24 DE ABRIL DE 1982 — 19 HORAS

Os ingressos deverão ser adquiridos com antecedência sua presença pelos telefones:

- 821-9410 — Henryka Anna
- 62-7182 — Janusz Majewicz
- 291-4396 — Irene Sobolewski
- 203-3930 — Danuta Jezerski

É possível a existência de uma Estação de Rádio do Solidariedade

VARSOVIA — Os organizadores da emissora clandestina "Rádio Solidariedade" anunciaram sua primeira transmissão, mas os peritos puseram em dúvida que o projeto tenha êxito. Pequenos anúncios escritos a máquina apareceram em igrejas e muros no final da Semana Santa, informando sobre a transmissão, que poderia incluir uma mensagem do dirigente do sindicato independente Solidariedade, Zbigniew Bujak, desde Varsóvia.

A transmissão, em frequência modulada, foi programada para as nove horas da noite de segunda-feira p. p. Se se realizar a transmissão sem interferência das autoridades, seria um dos atos mais claros de desafio levado a cabo pelo Solidariedade desde que foi imposta a lei marcial há 4 meses.

Até horas antes da projetada transmissão não houve ataques contra o plano, possivelmente como reflexo das autoridades de não dar publicidade à iniciativa. "Em caso de interferência na onda, a transmissão será repetida no dia seguinte no mesmo horário, também em onda ultracurta, mas em outra frequência", informaram os ânuncios.

Um técnico da rádio da Polónia disse ter ouvido rumores desse programa, mas acrescentou que é difícil dizer se tecnicamente é possível realizar a transmissão, ainda que não entresse em detalhes.

TYGODNIK "LUD" 10

KURIER

MIE

Powtórnia p. Argentyny el prezydent ezdynt Ga ze władz zedstawily A swój p. unki te b. o.

Uznanie i suwerenn ej nad Wyspy G ich moga 3. Rząd swą flotę z antyku, zaś a stamtąd Gubernator ny będzie A ście dwóch z lub OEA zeli W. Ery nad eksploz Wyp Mla wo Angli i en. Haig z entny powo ki apelow gana, który na między ki Brytan tragiczne dwom pa zyłaby tak otowemu, i zzydent Gał telefonicz domagał ne zawarci ne przez C dro wysilk nad usmiełi ów koloniz e można p e stanow rykańskich i, które w zagroźone nsowe. Tłumac, że Tłumac jest tym miliardów

Nico

ka opinie i rządach S ragui wyda Cien z gło oddzia i, które a Anas rpniiu 1978 a był za bo powstanczy atora Fro Wyzwolenia en Pastora sie w Coste olnym wy emisa na emi wladzor trzymaja a Humbert Eden nazwi Nicaragua i jedna d i wadzic dru w różnyel THELAN Jęgh Ghoł tal sie, że przy pomo podceza C RZYM u" daną pr roku nagro — Sandro P DITAVA cych na se ołtynczy, i swe rodzin